

Неком мило, неком криво, али нема никакве дилеме да нам се политика и историја враћају на велика врата. Либерална утопија по којој су сви велики проблеми човечанства мање-више решени и сведени на питања пореске политике, глобалног загревања и пар „отпадничких држава“ распала се као кула од карата пред налетом економске кризе и нових геополитичких заплета. Свет на почетку миленијума много више подсећа на онај из деветнаестог века него на остварење либерално-демократске визије Френсиса Фукујаме и Џорџа Сороса.

Поред свега осталог, проблем Србије и Срба се састоји и у томе што је овде прескочен онај мали, постхладноратовски „одмор од историје“ током деведесетих година и сада, када на све стране све пршти од новог етатизма и политичких страсти, Срби, односно већи део њихове политичке и друштвене елите жели по сваку цену да ужива у чарима тек откривеног потрошачког и постисторијског раја. Раја који се управо топи и нестаје пред нашим очима.

Најновији политички партибрејкер унутар српског политичког корпуса био је поново министар Јеремић, који је неименованим „пријатељима“ у међународној заједници ономад јавно поручио да не притискају превише и да полазе од „погрешне претпоставке да би Србија, уколико буде постављена пред избор Европа или Косово, изабрала Европу.“

А баш је било све лепо смишљено и лепо кренуло. Уморно, збуњено и медијски анестезирано српско јавно мњење, опхрвано бригадама око свакодневног преживљавања, закупљено праћењем безбројних ријалити програма и љубавног живота Светлане Ражнатовић је заиста полако почело да „заборавља Косово“. А широко пласирани резултати истраживања која показују да је „на списку приоритета грађанима Србије Косово тек на петом, шестом, седмом, осмом... месту“ требало је да ту ствар додатно багателишу. И политичарима пруже алиби да се окану јалове „борбе за Косово“ и посвете „животним проблемима грађана“.

Проблем Косова је „са политичког пребачен на правни терен“, разлике у ставовима према Космету су „успешно изоловане“, тако да не ометају наш европски пут и односе са САД и другим западним земљама. „Сложили смо се да се не слажемо“ око Косова, и сада можемо лепо да, по угледу на велике, наставимо да „ресетујемо односе“ са нашим западним партнерима и савезницима.

Па кога ми то замајавамо овом орвеловско-дипломатском фразеологијом? (И да ли је могуће да само мене ове фразе неодољиво подсећају на својевремену СПС-овску мантру како „Србија није у рату“ и како је само питање дана када ће „санкције пасти“ и „победити истина“ о томе шта се дешавало на простору бивше Југославије?) Косово и Метохија је објективно најтеже српско државно питање. Оно је, такође, стицајем околности, последњих година постало и једна од важнијих тема међународне политике. Па, да ли је неко заиста веровао да је питање око којег се већ годинама бави Савет безбедности, УН и сви светски форуми и међународне организације могуће тек тако заташкати и гурнути под тепих уз пар пригодних фраза? Све и када би Србија то хтела, неће Русија. Ако би, пак, из својих разлога Руси одустали да буду „већи Срби од Срба“, неће штети Кина, Шпанија, Словачка, Кипар...

Борису Тадићу и Вуку Јеремићу се ни у земљи ни у Европи углавном није веровало када су говорили „и Косово и ЕУ“. Сада се ствари у том погледу мењају. Али једна је ствар да ли они лично у ту паролу верују (чини се да је одговор на то потврдан), а друго је питање да ли је она могућа и остварива. (Ја мислим да није – и при томе искрено навијам за то да ме председник и министар демантују.) А треће је дилема шта ће актуелни српски политички врх рећи и учинити када/ако се дефинитивно испостави да ова њихова „политика двоструког колосека“ не пије воду. Запад је ту политику толерисао само дотле док је веровао да је то само прича за унутрашњу употребу. А ако се, противно свим очекивањима, испостави да Тадић и Јеремић ово са Косовом мисле озбиљно, кренуће да траже и промовишу новог, „кооперативнијег“ локалног партнера.

Веле да се, без обзира на све прикривање и шминку, заљубљеност и бубуљица не дају сакрити. Рекао бих да нешто слично важи и у политици. А поготово то важи за политику према Косову која је, очигледно, већ неколико векова пробни камен и искушење сваке српске (а)националне политике и идентитета. Могућа су различита решења и није увек лако рећи које је боље, односно мање лоше. Може се ићи на ново заостравање и конфликт са САД које су се, нема око тога практично никакве сумње, по питању Космета тешко огрешиле и о Србију и о међународно право. Или се могу тражити одређене територијалне и политичке концесије („спасавање образа“) у виду неке врсте поделе, смањења притиска на Републику Српску и слично. А може се, наравно, и потпуно одустати и капитулирати. Али поента је да се неки избор на крају мора направити и да нам ту никава термилошка еквилибристика и „изоловање разлика“ не могу помоћи.

Борис Тадић је, свиђало се то или не, почетком 2008. на председничким изборима добио тесну, али већинску подршку за обећање да ће политику водити боље од Јовановића,

Повратак на Косово

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 15 март 2010 21:07

Коштунице и Николића. И није искључено – говоримо о спољној политици – да је заиста и води боље. Само што још увек нико није сасвим сигуран о којој/чијој је ту, заправо, политици реч. Али зато кроз неколико месеци, или најдуже до краја године, око тога више неће бити никакве дилеме.